

FOAIE

пентрѣ

МІШТЕ, ШІМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 2.

Lunii 12. Januarie

1842.

N'AVEM BANİ, — ШІ ПЕНТРЪ ЧЕ?

(Капет.)

Адевърат, къ ші астьзі се афлъ ла пої дикъ ші чеа маї спиноасъ парте де пѣтѣнт вѣндѣтъ, дар пѣ ла стрѣні, чі ла аї пощрі, ші кѣтъ порочіре е ачеаста! Дѣпъ че пентрѣ ліпса ванілор дикъ нічі дѣбрѣкъшіпте пѣ не пѣтем кѣтпѣра, аѣ е тіраре дакъ не зѣлоціт пѣтѣнтѣріле? Апої дѣ асфел де стѣрї дѣпреціѣр трісте пентрѣ пої, аѣ пар тревѣї съ лѣсът авіті-чітатеа дикъ дѣ віацѣ, тѣкар дѣп тілѣ кѣтрѣ деапроапеле пострѣ? Де време че ла пої тоате сѣнт маї еѣтине декѣт ла стрѣні, преафіреск лѣкрѣ е, къ пої пѣ пѣтем віаде пѣтѣнтѣл пострѣ аша скѣтп вѣл алтѣїа, прекѣт л'ам фі вѣндѣт стрѣнілор, карї аѣ ванї маї тѣлці; дар че порочіре ші ачеаста пентрѣ пої! кѣчі дѣтр'алт кіп не лѣпгѣ че п'ам авеа нічі ванї, апої ам фі ші маї тѣлѣт даторї вѣл алтѣїа. Кѣнд ам стрѣнѣ пої тоате рѣвашеле де даторіе дѣп цара поастрѣ, ші ванї че сѣнт дадї фѣрѣ рѣваш, дикъ іам советї дѣтр'ана, Доамне, че сѣтѣ де ванї ар еші не хѣртіе, кѣчі ванї дѣ фїндѣ ла пої пѣ се афлъ! атѣчі ам тѣртѣрісі пої дѣшіне, кѣт де греѣ есте пѣтѣнтѣл

пострѣ апѣсат де даторїї асфел, дѣ кѣт хол-деле, че ле стѣпѣнімѣ астьзі, авїа поѣт да інтересѣл ачелѣї капїтал грозав де даторіе че заче не капѣл пострѣ; прїп зрмаре, тоатѣ даторїа, къ каре сѣптем дѣповѣраці, заче не холделе поастрѣ ші пѣмаї къ ачелеа се поате плѣті. Дечі фїнд чїнева дѣп-тре пої датор алтѣїа къ о сѣтѣ мїї фїорїні спре пїлдѣ, ка сѣї плѣтеаскѣ даторїа къ ванї гата пѣ е нічі вѣрѣѣ, дар кредїторѣл аре сѣї кѣпрїнѣз тошіа ші даторнікѣлѣї сѣї арѣтѣт калеа ла чершіт. Дѣтр'алте дѣрї, де аре чїнева облігаціе де о сѣтѣ мїї фїорїні, челалалт аре о сѣтѣ мїї ф. ванї гата; ла пої нічі даторнікѣл нічі кредїторѣл п'аре декѣт облігаціа скрісѣ.

Бѣпа поастрѣ патріе воїнд апе ажѣта кѣт де пѣціп дѣп ачеастѣ афарѣ дѣп кале а поастрѣ сѣрѣчіе, ба тѣкар дѣ ліпса чеа не іертатѣ съ пѣтем лѣа ванї дѣпрѣмѣт, а дѣтродѣс маї дѣлѣїѣ процесѣл прескѣр-тат, а дѣа форѣл нашїал. Мї аші фі пѣс капѣл, кѣткѣ ачесте доаѣ леці тѣлї-тѣїтоаре вор авеа чеа маї таре інфлїціѣ, дар акѣт къ дѣрере тревѣїе съ спѣпем, кѣткѣ дѣ віаца поастрѣ практикѣ пѣ с'а фѣкѣт нічі чеа маї тікѣ скїтваре. Ачела, каре маї пайпте п'а врѣт сѣ се жѣдече дѣ-делѣпгат, акѣт нічі дѣ скѣрт пѣ вреа, пѣ-

тжнд да вані сѣ ла пенѣтърате локърі, unde нѣ е сіліт а пѣрта процесѣрі ші каре п'а кѣпѣтат mainainte вані дмпрѣтѣт, нічі акѣт нѣ капѣтѣ. Нѣ вреаѣ сѣ зік, кѣткѣ дп челе маі тѣлте комітатѣрі (дінѣтѣрі) процесѣріле ш'акѣт се днделѣнгѣ кѣ ані; дар абзѣтріле, че се фак кѣ ачесте доаѣ леці дп маі тѣлте локѣрі, нѣ ле почіѣ трече кѣ ведереа. Ъп domn, че дп прі-віреа мошней сале дпкѣ п'аре нѣтме рѣѣ, ѣп боіер зік крескѣт скѣтн ші дпвѣдат (кѣчі цѣранѣл прост нѣ шіе фаче ѣпеле ка ачесте) кавѣт ші афлѣ ла чінева вр'о кѣтѣва мії фіоріні де дат кѣ интерес, се дѣче ші ле рѣдікѣ, кредіторѣл дпкреді-цат дп леѣеа чеа поаѣ, адекѣ дп жѣде-ката прескѣртатѣ, е сігѣр кѣ ла термін дпші ва репріімі вані кѣ фолосѣл лор. Domnѣл дмпрѣтѣтат дпші кавѣт ѣп пріе-тін, кѣ каре се днделеѣе, кѣт сѣ факѣ дпшѣлѣтѣріа маі віне; дп дѣ пріетінѣлѣі ѣп рѣвані деспре о даторіе маі веке ші маі маре, дпсѣ дп ачеа хѣртіе се леагѣ кѣткѣ, де нѣ ва плѣті пріетінѣлѣі сѣѣ вані ла термінѣл пѣс, ачела сѣші дп скоаѣѣ prin процес прескѣртат. Дечі пріетінѣл саѣ кредіторѣл чел віклеан, кіатѣ не да-торнік ла жѣдекатѣ ші нѣне прічінѣ, кѣ азінд кѣткѣ ачест ал сѣѣ даторнік векіѣ, с'ар фі дмпрѣтѣтат де поѣ кѣ вані дп амт лок, темжндѣсе ка сѣ нѣші пѣарѣѣ дато-ріа са чеа веке л'а трае ла жѣдекатѣ; аша дар жѣдекѣторѣл пѣцінд челе фѣкѣте, дп пѣцінѣ време іспрѣвѣѣе жѣдеката лѣжнд дела даторнік вані ші тот че аре ші дп-дѣі кредіторѣлѣі челѣі мінчінос; акѣт віне ші кредіторѣл чел адеѣртѣт сѣші скоаѣѣ вані, дар дѣрере! кѣ даторнікѣл лѣі са дат банкрот. Алѣл рідікѣ марѣѣ де 2000

ф. ші пѣвѣжнд вані, дѣ поліѣѣ, кѣткѣ дп доаѣ лѣні ва плѣті; авіа віне кѣ марѣа акасѣ, ші дп апѣкѣ патрѣ пѣгѣѣѣтораш (днделѣші кѣ ел) ші дп пѣтереа рѣва-шелор, че се афлѣ дп тѣпа лор, пѣп не марѣѣ секвестрѣ, пѣлѣ че се вор жѣдека, жѣдекага е скѣртѣ, ачѣа се днделег дп-тре сіне шіші дмпѣртѣск марѣа; дечі сосінд термінѣл поліѣей, че а дат дпсѣл не марѣѣ, ші пѣплѣтінд, дѣпѣ дренѣл камбіал, есте сѣ се факѣ секвестрѣ не тот че аре; дар дѣрере! кѣ ла ел нѣ се афлѣ німік. — Пѣлѣ кѣжнд ші кѣ челе маі сѣпте леці се фак абзѣтрі аша пѣрѣціпате, пѣлѣ атѣчі еле нѣ пот аѣеа нічі ѣп реѣлтат доріт ла префачереа віѣдіі поастре пра-ктіче; ші дакѣ леціле, дела каре не дренѣт пѣтем пѣдѣжѣі тоате, німік не аѣѣтѣ, дп-тр'адеѣртѣ моарѣеа авітчітѣѣдіі кѣ тѣлт маі пѣціп не ва аѣѣта.

Дар карей прічїна де п'авем вані, саѣ кѣ авем аша пѣціні вані? Кѣткѣ дппайнте де ачѣаста кѣ чінчїзечі де ані, кѣжнд дп алте цѣрі ера кѣ тѣлт маі пѣціні вані, де-кѣлт акѣт, ла поі се афла маі тѣлці вані дп днделѣсѣл чел адеѣртѣрат, ачѣаста пѣмаі чел не копт ла мінте о ва тѣѣдѣі. Атѣчї пѣнга пѣмешѣлѣі ші а пѣмешѣѣлѣі пѣ-стрѣтор ера пѣпѣмаі ка талері, дар ші кѣ галѣені пліпѣ; лада цѣранѣлѣі чеа фѣрѣ дпкѣіетоаре се фѣлеа кѣ авр ші арцінт; акѣта пѣмешѣл пѣвѣзінд кѣ аѣл галѣеніі, се ѣкѣртѣ дакѣ зѣрѣе треі патрѣ сванді дп ѣзѣдѣнарѣі; о овѣѣе дптреагѣ де цѣ-рані п'аре асѣѣі атѣѣда фіоріні в. в., кѣці а авѣт атѣчѣеа талері сіпгѣр ѣп іобаніѣ. Прічїна ла ачѣаста е, кѣ ісвоареле адѣкѣ-тоарс де вані дп царѣ нѣ пѣмаі кѣ нѣ с'аѣ лѣрціт, чі ѣпеле аѣ ші секат кѣ тотѣл,

іар челе че скот вані дн алте цѣрі, ші дн каре ка плѳаіа кѣре вані поцрїі, с'аѣ дмтѣлцїт фѣрѣ тѣсѣрѣ. Еѣ крѣзѣ кѣ холделе поастре адѣк акѣм маї тѣлт грѣѣ. декѣт дпнаїте de чїндїзѣчі апї; дар тѣ дпоіеск de кѣпѣтѣм маї тѣлцї ванї пе ел акѣма декѣт атѣчї, de време че de атѣчї дпоаче пѣам маї дмтѣлцїт кѣ вр'о доаз мїліоне, шї ue тревѣіе пе сеама поастрѣ. Крѣзѣ кѣ оїле поастре дела 5—6 мїліоне леам сѣїт ла 20 мїліоне, шї прїп зрмаре кѣмѣтѣм акѣм маї тѣлтѣ лѣпѣ декѣт атѣчї; дар пе дрепт тѣ дпоіеск, de нѣ пѣлїтѣ маї тѣлцї ванї пе фабрїкателе стрѣїнїлор дїп лѣпа поастрѣ, декѣт кѣмѣтѣм пе лѣпѣ, рѣтѣкѣнд ачѣеа, кѣ дпсѣшї попорѣл пострѣ стрїкѣ маї тѣлтѣ лѣпѣ астѣзі декѣт атѣчѣа, кѣнд акѣма дн лок de зп мїліон шї жѣмѣтате, змѣлѣ треї мїліоне дн хайне de постав. Атѣчї зп повїл de фрѣнте ера галант авѣнд дѳѳ пѣрекї de пѣдрацї шї дѳѳ мїнтеїе кѣ пастрї de арцїпт, каре рѣмѣнеа дела татѣ ла фїѣ, шї дн каре се дмврѣка зѣрвацїї, кѣнд прїїтеа сѣѣ фѣчѣа вр'о вїзїтѣ; дар акѣм зпѣл маї дерѣнд тревѣіе сѣ аїѣѣ 6—7 пѣрекї панталонї, — 3—4 фракзрї, треї патрѣ рокзрї дїп поставзрї стрѣїне, кѣ зп кѣвѣнт зп повїл de рѣнд келтѣїенце астѣзі днтр'зп ап пе хайне, маї тѣлт декѣт атѣчї треї газде фрѣнташе. Дн време че атѣчї тѣлт треї патрѣ ера, карї се дпкїна модеї, ачестзї ідол ал времїлор, акѣм дела мїк пѣпѣ ла маре, дела старе пѣпѣ ла п'аре, тоцї дї тѣмѣїет еї, аша пѣї мїнѣне, дакѣ атѣчї цїнеа о хайнѣ 10 апї, кѣнд акѣм днтр'зп ап се префаче дн маї тѣлте формѣ. Дн време че атѣчї пѣ се рѣшїна воїерѣл а пѣрта о хайнѣ de

іарпѣ шї вара, сѣѣ чел пѣцїп прїмѣвара; акѣм авем алте хайне de варѣ, алтеле de тоампѣ, іарпѣ шї прїмѣварѣ. Дн време че атѣчї пе десѣтѣрї дїп лѣпѣ авїа да фемеїле поастре чева, акѣм пѣ пѣмаї четѣ денеле, чї шї челе маї de рѣнд цѣранче, даѣ сѣме de ванї пе тѣндрїї стрѣїне, прїп зрмаре, тот венїтѣл дїп лѣпа поастрѣ, шї лпкѣ одаѣ атѣта дн дѣм стрѣїнїлор дн дѣрѣпт. Шї пе че лѣзѣм поїастѣзі маї тѣлцї ванї, декѣт атѣчѣа? Доар' пе вїнѣ? токма пѣ, кѣчї токаїѣл пострѣ а кѣзѣт, чел дела Рѣст, Сопрон, Кїосег шї дела Ваш пѣ се маї трече; іар дїп контрѣ пої, карї атѣчї пѣ дам пїчї зп вѣнѣц пе чел стрѣїн, акѣм дѣм сѣме дпсѣмпѣтоаре пе нїще аместекзрї de вїнзрї, деспре а кѣрор пѣме пїчї кѣ аѣ вїсат пе ачеле времї повїлїї поцрї, акѣм о прѣспїре а пѣмелзї ла повїлїї de рѣнд пѣ трече фѣрѣ шампанер.*) Еспор-тареа вїтелор шї а пѣїлор пѣпѣмаї кѣ пѣ крѣнѣ, чї маї вѣртос скаде, маї алес кѣ кѣ Молдова шї вѣ Галїцїа дн прївїреа ачестор дої арїколї пѣ пѣтем ста ла копкѣрїнцѣ, аша дар кѣ мїмїк фїїнд маї вѣне венїтѣрїле поастре дїп зїоа de астѣзі, декѣт маї демѣлт, іар спеселе пе лѣкрзрї стрѣїне днзѣчїт маї тарї шї маї тѣлте, пѣ е мїраре, кѣ п'авем тѣлцї ванї, дар е мїраре кѣ маї vedem дн патриене ічї колеа кѣте зп свандѣ, каре преафїреце кѣ пе рѣмѣне дн царѣ пентрѣ кѣ лѣкѣїеск in ea солдацї, тѣлцї пензїонацї, тѣлцї офїцерї днпѣрѣтецїї, іар днтр'алт кїп de тѣлт п'аї маї vedeа арцїпт шї азр пе ла пої, шї днтр'адѣвѣр пе лѣпгѣ moda вїедїї de астѣзі,

*) Че маї drag de шампан! Лїѣркѣ, пѣ шампан.
Ped.

вані пощріі вор фі дп скърт маі рарі ші маі рарі.

Дар' съ прівім ла челелалте спесе де оъще, че ле фачет фър' а авеа чел маі пѣдпн веніт дела еле. Оаре кареі Домпѣл ачела, каре мерітѣнд нѣтеле ачеста съ нѣ поарте кѣмеші ші ісмене дпн пѣнзъ стрѣпнъ; съ нѣ трѣіаскъ кѣ щергаре, феде де періпнъ, вастале, пѣнзѣтѣрї де масъ, сервіете, коверте де пат, тоате десѣте дп царъ стрѣпнъ, ші каре дпнапнте де чпнчїзечї ані ера рарітѣдї ші де десет чева делїкат, аѣ нѣ кѣмпѣрѣтм івѣл дпн царъ стрѣпнъ? Кареі ачел домп таре, каре плітѣжндѣсе маі пайнте дп о кѣрѣѣѣ фѣкѣтѣ дп патріа поастрѣ, акѣтм съ нѣ ші кѣмпере тот ла треї ані о калеаскъ де модѣ дела Віена.*) Кареі Домпѣл ачела, каре маіпайнте тѣл дѣтмндѣсе а ведеа о датѣ дп віадѣ Віена, акѣтм съ нѣ теарѣѣ де треї саѣ патрѣ орї пе ап, келтѣнд дп сѣс дп жос ші Дѣмпнезеѣ шїе че маі кѣмпѣрѣнд? Кареі ачел адевърат дома, каре съ нѣ ші кѣмпере ар дпнѣтрїа са ші подоаве де аѣр дпн Віена? Кареі домпѣл ачела, каре дп веакѣл тре кѣт тѣндѣ ші ел спгѣр карѣеа пе талер де летп, акѣтм съ нѣ о таїе пе ваче де порѣе лапѣ маі фїдѣ? Кареі ачел мапнат, каре съ нѣ ші креаскъ фїї ші фїїчеле сале ла Віена кѣ спесе пенрегѣндїте? Кареі ачел воїер, кокоапѣ саѣ коконїѣтѣ, каре съ нѣ поарте шїѣле саѣ пѣпѣчї де Віена, саѣ съ нѣ шї кроїаскъ тоате дѣтѣрѣкѣтмнтеле сале аколѣ? Кареі мапнат веа віпѣл дпн стїклѣ саѣ плоскъ де цара са, саѣ каре дпшї фаче то. віанїле сале акасъ ші нѣ ла Віена? Кѣдї

вані нѣ келтѣтм пе хѣртїе, товіле, кѣрѣдї, каре тоате маі пайнте ера маі раре? Кѣдї вані нѣ тѣпѣкѣкъ каса стѣранїлор ші алте тѣлте івенте, інстрѣменте де апрїнс, лампе пакфонѣѣ, впелте де дѣтѣлѣтїт, де тѣїат фѣпѣл саѣ паїеле, машїнѣ де тѣїат картофї, де тѣчїнат порѣтѣвѣл, плѣтѣрї кѣ машїнѣ ш. а. пе каре пої аша лесне дѣтм ванїї, ка ші кѣтм ар кѣрѣе пе апѣ? Арїте, пѣдї, врїчїрї ш. а. аѣ нѣ віп дела Віена? Шафранѣл, нѣкшоара, скордїшоара, тѣшката, гароафа, піперѣл, гїтѣверѣл, алѣтѣїа, померанѣа, стокїпеле, стафїделе, врезѣл ш. а. аѣ нѣ віпѣ акѣтм дп маі таре кѣтѣдїте, декѣто датѣ, дѣпѣ че ам депрїнс прїп нїла поастрѣ чеа реа ші пе дѣрап кѣ ачесте? Дакѣ маі пайнте 20,000 кѣптаре пе кафеа ажѣпѣеа ла тоатѣ цара, аѣ нѣ се кѣпѣтѣреск акѣтм 80,000, де време че ші теѣчерѣл трѣїеѣе кѣ еа? Шї дакѣ маі пайнте 80,000 кѣптаре де зѣхар ажѣпѣеа ла тоатѣ цара пе зп ап, аѣ нѣ фаче трѣѣвїнда акѣтм де 200,000, дѣпѣ че дѣрапа нѣ шїе фаче о тѣлїкаре дѣлче фѣрѣ ачела! Наѣ фост рарїтате дпнапнте де 50 ані а ведеа пе вінева дѣѣрѣкат дп тѣтасѣ? Шакѣтм че рок с'аѣ фѣак галапт се фаче фѣрѣ кѣпѣтѣшалѣ де тѣтасѣ? нѣ скліпеск фетеле челе де дѣрап дп тѣтасѣ? Дпнапнте де ачеста пѣпѣмаї дѣрапа, чї шї жѣпѣѣеаса дѣтѣла дп хайне десѣте де тѣлїа са, акѣтм аѣарѣ де іїе нїпїк е дпн цара фї; нѣ келтѣїеѣе фїе-каре тѣїере вр'о кѣїте ва зечї фїорїд арїпнт пе ап пѣтмаї пентрѣ хайнеле сале? Шїѣ пенѣтѣрате локѣрї, вїде дпнапнте де 25 ані річї о тѣхратѣ п'апї фї афлат пентрѣ тоатѣ лѣтеа, кѣчї дпшї дѣсеа фїе-каре кѣ тѣлїа са щергар, шї дп лада дѣрапѣлї се афла сѣте де талерї, дар акѣтм фетейле сѣпнт дѣтѣпестрїдате шї дпколѣдорате, дѣсѣ

*) Ба шї маі кѣрѣнд дѣпѣ капрїѣдїл ш'а Доампелї.
Pcd.

ші да мада църанълѣи пѣ талери, дар ші
вѣнъдъла е паритате.

Іатъ ваніи пощри Domnilor! пѣ не ка-
зъ греѣ къ пѣ сѣнт. Пѣнъ кѣнд вор мерце
ачесте аша, дѣпъ кѣм ам арѣтат, пѣнъ а-
тѣпчи пічі жѣдеката прескѣртатъ, пічі зр-
варіѣл, пічі дрептѣл камбіал, пічі да зртъ
щерцереа авігичігѣцеі ла сѣрѣчіа поастръ
пѣ пот ажѣта. Доар' не ва фолосі чева
ванкѣл націонал? Ачела токма пѣ, пенѣрѣ-
къ де ші сѣнтет сѣрачі, тотѣші не челе
че сѣнт але дѣрїи авет дестѣи вані, пѣмаі
не челе стрѣине не ліпсеск; аша дар' стрѣиніи
саѣ вор акчепта ванкпотеле поастре саѣ
пѣ; де ле вор акчепта, не вор да не еле
тоате челе тревѣнчоасе, прїи зрѣаре аврѣл
ші арціонтѣл пострѣ шатѣпчі се ва плѣмба
прїи дѣрїи стрѣине ка ші акѣм, ші да кѣр-
цере де вр'о кѣдѣва ані, се вор іві стрейнїи
къ ванкпотеле сѣ ле плѣтїм, пої не авѣнд
кѣче, не вом да ванкродї къ тотѣл; іар
де пѣ ле вор акчепта, атѣпчі тот аколо
вом ста, знде стѣм астѣзі. — Нѣ ванк-
націонал, — чї де ар да вѣнѣл Dămnezeѣ,
да фїе каре касѣ дїи патріа поастръ, —
дѣкѣ ші да корѣрїле челе дїгѣпещї —
кѣте зп сак, да каре сѣ дѣканѣ о сѣтѣ
цѣкѣрї де авр кѣрат, прїи зрѣаре, да дѣбъ
міліоне чїпчі есте мїи де касе, дѣбъ сѣте
чїпчїзечї міліоне дѣраве де авр, сѣта ача-
ста де авр да вр'о дѣбъзечї де ані не тѣл-
теле дїшїкѣрї че не плак поаѣ, тѣ прїнд
къ тоатъ с'ар стрѣара да алте цѣрї ші
пої тот аколо ам фї знде сѣнтет астѣзі;
кѣчї фїнд пої domni, поаѣ не плаче пѣмаі
а келѣшї шї а скліпї потнѣс. Кѣ зп кѣ-
вѣнт, факъ тодї влехерїи дїи цара поастръ
дїи влехїѣл че л лѣкрѣ ар вате тот сван-
дї, шї тодї кѣлѣрарїи дїи арама че о

лѣкрѣ пѣмаі галбенї ар фѣзрї да тоатъ
віаца лор, не лѣнгъ о віацѣ ка а поастръ,
не лѣнгъ зпеле спесе (кїелѣтѣїлї) ка але
поастре, стаѣ вѣн, къ не сеама поастръ
п'ар пѣтеа фѣзрї дестѣи ванї; пенѣрѣ къ
къ кѣт ам авеа маї тѣлѣцї ванї, кѣ атѣта
ам грѣви маї таре аї да ла чеї дїи аѣарѣ.
Шї ачестата е адѣа парте а непісѣвїтеї
віедїи поастре практиче.*) Sz—nk Nr 96.

Trad. de A. Мѣршанѣ.

Е Л В І Р А.

(Fragment історїк алѣї Карамзїн.)

(Капет).

Елвіра теарсѣ ла торѣкѣнтѣл лѣї А-
лонзо, дѣценѣкїе, шї дѣмѣрѣдїшїнд мар-
тѣра, зїсе кѣ зп глас рѣгѣторїѣ: „їзвїтѣ
зѣмѣрѣ, іертавеї тѣ не Елвіра, каре жѣрѣнд
а те їзвї да вechї, адѣогѣ, къ пѣ ва маї
їзвї не алѣл, — шї акѣта ваї! еа їзвеще,
. . . . . їзвеще . . . . . дар пѣ не А-
лонзо! Ла прѣнѣндїа ачелѣї жѣрѣмѣнт
тѣ дѣтетеїам не пѣтереа інімії теле, каре,
де шї тѣрїїѣ, дар тот тѣ дѣшѣлѣ. Еѣ
жѣлїам, ерам сїнгѣрѣ да марѣлї зпїверс,
кѣзѣтам тѣжпгѣїере, ачестата се дѣфѣдошѣ
сѣнт маска прїетїніеї, каре акѣм . . . . .
ваї, їзвїтѣ зѣмѣрѣ? іертавеї не Елвіра?“
Аморѣл дѣї дѣвогѣдї елоквенѣа, шї прїи
аѣкторѣї дѣпѣкаїѣ не Елвіра; пѣорїи фрїчеї
перїрѣ де не фацѣї, шї окїї еї рѣвѣрсарѣ
о дѣлче разѣ де їзвїре. —

*) Кѣм се vede, ачест арїкола есте скрїс да о-
рїціонал пѣмаї пенѣрѣ Бїгарїа шї Трансїлванїа;
дѣсѣ четїторїѣл дѣцелент шїе траѣе пара-
лелѣ шї тѣрѣнд ва vedeа, къ пѣвїїкареа
поастръ пѣ ера фѣрѣ скоп. Red.

търпатъ, аколо не а ей рѣне бприндѣтъ
аскѣлтайѣ кѣ лѣаре аминте ла ораторіа а,
дѣлчїи тѣчерї, а пѣстѣїеї сїнгѣрѣтъдї, пре-
кѣрмате декѣнд лѣм кѣнд де вїжелїїле тїм-
пѣлѣї, саѣ де свѣратѣл врезнеї пасерї; а-
коло меманкола мї се маї лѣмѣїа, шї окї мї
пѣтерѣ рѣзра ѣскатѣл пѣтрегаїѣ; аколо
гѣндїнд ла вїїага шї моартеа оменїреї,
кѣноекѣїѣ дешѣртѣнїѣнїїле тотѣлѣї, шї лї-
сеїѣ, че есте вїїага, че есте фїїнда отѣлѣї?

О клїпѣ шї тоате пер, ка шї кѣм п'ар фї
фост, — шї кѣрмѣиторїѣл шї кѣрмѣїтѣл
сѣдѣт сѣдѣшї тот ачелѣї трїѣѣт, саѣ маї
не вїїѣѣ, осѣвїреа есте сгомотѣл че се
фаче лѣм попѣл пентрѣ чел лѣтѣїѣ, лѣм прї-
вїреа талантѣрїлор, че патѣра саѣ лѣтѣл-
плареа, прекѣм маї адез се прївеще, їаѣ
хѣрѣлїт, шї лїнїѣеа че домпеще ла неїреа
зпїї де не зрѣтѣ, де каре фїїнд маї тѣлѣї,
нїчї се вагѣ самѣ, ка кѣнд п'ар фї тот ачеа
фїїндѣ, саѣ ачелашї продѣкт ал патѣреї. Zim-
ветѣл порочїрїї шї лакрѣтїїле аспреї соарте,
се аконер тот кѣ де асемеѣеа неаргѣ цѣ-
рѣлїѣ, трѣпѣл зпелї Афродїте а лѣтїї марї,
а зпелї Саїфо, а зпїї Омѣр, а зпїї Брѣтѣс
се жефѣїеще тот де ачелашї вертї, ка шї
а зпїї сѣлѣт, а зпїї зрѣлѣт, а зпїї Калїгѣла,
саѣ Нерон, ачесте їдеї лѣмї алїнарѣ сѣфлетѣл.

Мѣ лѣторсѣїѣ лѣм Езропа; дар' ам фост
о време цїѣкѣреїа рѣзтѣдїї оаменїлор аче-
лора, че нѣ демѣлѣт атѣл їѣвїам; врѣїѣ а
маї вїдеа Андалѣзіа, Сїера Морена, Гвадал-
кавїрѣл шї алте локѣрї атѣл де преціоасе
лѣм сѣвенїре мї; ацїїнѣгѣнд лѣсѣ лѣзайї трїстѣ
вестїре: кѣ Елвїра с'аѣ стрѣмѣтат лѣм лѣ-
кашѣрїїле овїценїї, аколо зпде нѣ есте про-
дїе, аколо зпде сѣлїт локѣрї лѣндестѣлѣтоаре
пентрѣ тоцї, мї пе каре се фереск а ле о-
кѣпа лѣм време кѣнд аїче лѣмтревїїнѣеазѣ

тоате мїжлочїрїїле шї морале шї неморале,
ка сѣ ле довѣнѣеаскѣ; ам вѣрѣсат рѣѣрї де
лакрѣтїї пе мортѣлїтѣї шї лѣм пѣрѣеїѣѣ
пентрѣ вechїе, афѣндѣндѣмѣт лѣм пѣстѣїѣлмѣн-
дїлор шї лѣм адѣлїкѣл пентерїлор, ка сѣ тѣ
аскѣнд де релеле оаменїлор, де слава тѣр-
теї, де тѣлѣцїмїрї лѣмшѣлѣтоаре, де пѣдеждї
тѣгѣлїтоаре, шї кѣ плѣчере сѣ ащепт дѣс-
фїїндареа а тотѣлѣї меѣ атѣл де пѣцїа
предѣїтѣ.

ПАРАЛЕЛИСМЪ

лѣмтре діалектеле Ромѣнїѣ шї Італянїѣ.

Партеа зпѣтѣїа а ачестѣї паралелїсмѣ
каре трактѣ деспре матерїа лїтѣвї с'а вѣзѣт
ла лѣнченѣтѣл перїодѣлѣї III ал Кѣрїерѣлї
де амѣе сексе; партеа доа, каре трактѣ
деспре форма саѣ тїпїї лїтѣвї, с'а дат афа-
рѣ лѣм карте дѣосевїтѣ. Есте о грѣматїкѣ
прїп каре лѣм ачелашї време шї маї кѣ а-
челашї регѣле лѣмваѣѣ чїнева амѣндоѣ ді-
алектеле, шї маї вїне шї маї кѣ темейѣ. Се
афѣлѣ де вѣлнзаре ла тоате лїбрѣрїїле*):
Предѣл есте треї сѣпанцїї.

GERUSALEMME LIBERATA.

Ачест кап д'оперѣ де поесїе епїкѣ їта-
лянѣ, се пѣлїкѣ шї лѣм діалектѣл пострѣ
алмѣтѣрат кѣ орїцїналѣл. Скопѣл традиѣк-
торѣлѣї есте де а фаче о компарацїе лѣмтре
ачесте доѣ діалекте, шї а форма пе ал по-
стрѣ, пе кѣт ва пѣтеа, дѣне регѣлеле пое-
сїеї. Лѣсѣ ка сѣ се факѣ о компарацїе, ѣа
тревїїт тот д'аѣпа доѣ лѣкѣрѣї че се калї
сеамѣнѣ лѣм оаре-каре поте характерїстїче,
шї традиѣкѣторѣл с'ар фї контрарїат кѣѣ-
тѣлѣї сѣѣ, кѣнд діалектѣл пострѣ нѣ с'ар фї

*) Дар нѣмаї лѣм цѣрїїїе вechїе.

дѣлѣнѣнѣт охлор челор дориторі де ачеа-
 етъ компараціе прин ачелеаші літере прин
 каре есте дѣлѣнѣнѣт ши чел італян. Ши
 къ адевѣрат врѣнд чінева а аррѣта лімба
 Ромѣнѣ дн тоатѣ днпрецімеа ши патѣра
 са, ар мінді грозов ши дпайнтеа лѣ Дѣ-
 тнезеѣ ши а оаменілор кънд п'ар аррѣтао
 прин адевѣрателе ши стрѣмошеціле еі се-
 пне саѣ літере. Пептрѣ лімба поастрѣ тот
 атѣта адевѣр історік ши літерар ар траѣ
 чінева кънд о скріе къ літеріле славе, кът
 ар траѣ ши кънд ар скріо къ літеріле араве,
 евраіче, саѣ кінезе.

Де черкаре традѣкѣторѣл днпѣртѣ-
 шаѣе пѣвлікѣлѣі о коалѣ днп кънтѣл VII.
 Поета днпреагѣ ва еші дн патѣр тарі во-
 лѣте дн октаво, пе хѣртіе веліпѣ. Преѣл
 ва оі дѣі галбені. Презѣмерациа се фаѣе
 дн Бѣкѣреціі ла Редакціе; ла Іаѣ ла Ліѣрѣ-
 ріа Длѣі Бел; ши ла жѣдеѣ ла DD. Про-
 фесоріі. Баніі пе жѣмѣтате се вор пѣлті
 дѣпѣ ешіреа ши прііміреа волѣмѣлѣі ѣлѣіѣ.

АЛТ РЕСЪНЕТ.

Si fractus illabatur orbis;
 Impavidum ferient ruinae.

Длѣтѣнекъте Соаре, ш'асрїта та лѣтінѣ
 Пѣстреаз'о пептрѣ оїіі, днп веакѣл вїітор!
 Акопереціі ох лѣнѣ, а та разѣ сенінѣ,
 Съ нѣ о вазѣ мѣлціі ш'алѣі лѣкѣітор!

Рѣціа тошепѣтѣ, ретѣлѣ ле поваѣѣ;
 Л'а ѣдѣлѣі прѣнастіі погоаресе де вїі;
 О ш'арте некѣрматѣ съ паск' а лор вїіаѣѣ;
 Бѣтрепѣр, снапѣтѣ, гроазѣ, ажѣнѣ-асфел де оїі:

Ла кѣрїі копцііінда, аѣеа фрѣтоасѣ флоаре,
 Тѣлпнѣтѣ прин пѣкѣте, нѣ мїпѣкъ врѣп сѣспнѣѣ;

Трѣѣѣе ла ш'о вїіѣ, ѣе паѣѣе нѣѣѣ ш'оаре,
 Рѣвпнд преаѣес ла Іерѣврі, ѣе аѣ аскѣпс венпѣѣ.

Фрѣтоасѣї а та леѣе, ох венпнѣкъ Натѣр!
 Сѣдїгѣнѣ оіе-каре днп оаменї мѣрїторї:
 Фрѣмос е діаманѣтѣл ши сѣкѣп фѣрѣ мѣѣѣрѣ,
 Дар' заѣе аскѣпс дн ѣеатрѣ, кънд нѣї кѣпоскътор.

Фїпнѣѣ фѣрѣ мѣѣѣ! ѣе вертілор даї хрѣпѣ,
 Ши Іерѣврілор рѣѣ, съ креаскъ пе пѣмѣпѣт!
 Мѣ тірѣѣ, кът ланї сѣ інтре дн ом дѣх де сѣтанѣ;
 Съ калѣе, съ ісѣваскъ тот ѣе е дрѣпѣ ши сѣжнѣ?

Нѣї леѣе, НѣїІѣвріе! С'аѣ дѣс де мѣлѣт днп лѣте;
 Пе прїетнѣѣ ши діанпроане, де'нїі плаѣе л'клеветеск;
 Стрепнѣл ѣе'нїі ва фаѣе; де'ї ши стрїк вѣнѣл нѣте; —
 Порѣ пісѣтѣ, хрѣлеск ѣрѣ, — Іар лѣї тѣ фѣдѣреск.

Алерѣї днп касѣ ѣ касѣ, — ши лімба'нїі аскѣпѣтѣ,
 Длнї ши вѣрса венпнѣл пе ѣеї пѣвїіповаѣці; —
 „Кѣлї аѣ фост днпнѣпѣтѣ, веѣѣнѣ а еї ѣрїсѣѣ,
 „Ан снѣс дн шѣлѣте рѣндѣрї; стрїпнї сѣ депѣртаѣї.

Ох тѣскъ дінтре дрѣмѣрї! кът нѣ снпціі покѣпнѣѣ?
 Тѣ нѣдїі адѣѣі амінте, къ аї сѣ даї кѣѣнѣт
 Де вѣѣете ши фапте де тоатѣ а та креднѣѣѣ,
 Черескълѣі Пѣрїнте, — перїнд де пре пѣлѣпѣт?

Дар жѣдекъ тѣ Доамне, кълї а та жѣдепѣтѣ
 Е сѣжнѣтѣ ка ши тіне; — Тѣ нѣ іцїі пѣртнїі!
 А та череаскъ фаѣѣ е снпѣр пѣ'тнѣпѣтѣ
 Тѣ кнѣл аї нѣтере ла тоѣї а респѣлті.

А. Мѣрѣпанѣ.

Ф о р т е.

Ѣп професор вѣтрѣп де реторїкѣ, еспїка нѣ
 де мѣлѣт фелѣтрїтеле фортѣе де стѣлѣпнѣре аскѣлѣ-
 тѣторїлор сѣїасѣфелїѣ: Демократїа есте, зїѣеа
 днпсѣл, о ек о п о т іе, днтрѣ каре даѣѣ веї къѣта,
 нѣ іцїе нїмнїі каре е вѣкѣтарїѣл ши каре есте
 келарїѣл; арістократїа сеашѣѣѣ къ зп рѣѣ рене-
 де, днтрѣ каре къ тоѣїі ар вреа вѣкѣрошї амота
 пе деасѣпра, пѣнѣ кънд маї ла зрїпѣ къ тоѣїі се
 кѣѣнѣѣ; монархїа есте, зїде ворнеѣѣе нѣмаї ѣ-
 нѣл, іар ѣеїлалціі зїк: „Слѣга дѣтнїгале.“ Анархїа
 есте, кънд зпѣл нѣ іцїе ѣе вреа, іар алѣл нѣ фаѣе
 аѣеа ѣе ар трѣѣѣ сѣ факѣ.